

Asia: VN/31974/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle kotoutumisen edistämisestä annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset kommentit kotoutumislakia koskevaan lakiehdotukseen

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi viranomaisten tehtävistä ja yhteistyöstä kotoutumisen edistämisessä sekä yhteensovittamisesta ja seurannasta hallinnon eri tasoilla ottaen huomioon sosiaali- ja terveydenhuoltoa sekä työvoimapalveluita koskevista uudistuksista johtuvat muutokset. Esityksen mukaisesti kuntien tehtävä kasvaa siten, että kunnalla olisi vastuu maahanmuuttajien kotoutumisen edistämisen suunnittelusta, kehittämisestä ja seurannasta. Kunnille kokonaan uusia tehtäviä olisivat monikielisen yhteiskuntaorientaation sekä matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluiden järjestäminen. Lisäksi laajenevana tehtävänä olisi monialaisen yhteistyön vahvistaminen sekä velvollisuus laatia osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja kotoutumissuunnitelma aiempaa laajemmalle kohderyhmälle. Yksilöllisen kotoutumissuunnitelman laadintaan tulee voida käyttää aikaa asiakkaan kanssa. Tämän lisäksi huomiota kiinnitetään erityisesti naisten kotouttamiseen. Ohjaus- ja neuvonta resurssia tarvitaan esimerkiksi kotona lapsia hoitavien vanhempien tavoittamiseen, kielitaidon ja muun osaamisen vahvistamiseen sekä suomalaisen yhteiskunnan tuntemuksen lisäämisessä ja yhteiskunnallisen osallisuuden kasvattamisessa.

Rahoituksessa ei ole selkeästi huomioitu tehtävämäärän muutosta ja asiakasmäärän kasvua ja se on riittämätöntä suhteessa lisääntyviin vastuisiin. Esityksessä kuntatalouden muutoksia koskevat arviot eivät ole riittäviä.

Perusmuotoinen tai monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja kotoutumissuunnitelma (12-22 §)

-

Kotoutumiskoulutus (24-25 §) ja omaehtoisen opiskelun tukeminen (26-30 §)

Esityksessä ehdotetaan alle 25-vuotiaiden osalta mahdollisuutta pidentää kotoutumissuunnitelman kesto enintään vuodella, jotta hän voi jatkaa omaehtoisia opintojaan. Yli 25-vuotiaiden kotoutujasiakkaiden osalta esitetään mahdollisuutta jatkaa keskeytyksettä kotoutumissuunnitelmassa sovittuja, työttömyysetuudella tuettavia omaehtoisia opintoja, vaikka kotoutumissuunnitelman voimassaolo päättyisi. Näissä tilanteissa maahanmuuttajan kotoutumissuunnitelma päätettäisiin ja hänelle laadittaisiin työllistymissuunnitelma. Esityksessä ehdotetaan, että maahanmuuttaja voisi opiskella vielä vuoden maksutta kotoutumissuunnitelman päättymisen jälkeen vapaan sivistystyön oppilaitoksissa.

Esitys on kannatettava ja parantaa kotoutuja-asiakkaiden mahdollisuuksia suorittaa loppuun sekä vapaan sivistystyön osalta parantaa mahdollisuutta myös työllistyvän maahanmuuttajan osalta.

Yleiset kommentit kunnan kotoutumishjelmaan (11 §) ja monikielinen yhteiskuntaorientaatio (23 §)

-

Alaikäisenä ilman huoltajaa tulleiden lasten ja nuorten palvelut (3 luku)

-

Kuntaan ohjaaminen (4 luku)

Esityksellä säädettäisiin kuntaan ohjaamisen valtakunnallisesta ja alueellisesta suunnittelusta.

Ehdotuksessa esitetään säädettäväksi kunnan ja hyvinvointialueen välisestä yhteistyöstä. Lakiehdotuksessa esitetään poistettavaksi kuntakorvausten sitominen sopimukseen. Näin ollen jatkossa kunnat ja hyvinvointialueet saisivat pakolaisista aiheutuvia korvauksia suoraan ilman erillistä sopimusta. Esitys on kannatettava.

Kunnan, hyvinvointialueen ja valtion tehtävät (5-7 luvut)

-

Valtion korvaukset (8 luku)

-

Tiedonsaanti ja tietojärjestelmä (9 luku)

-

Yleiset kommentit muihin lakiehdotuksiin

-

Vaikutusten arviointi ja muut perusteluja koskevat huomiot

-

kunta Teuvan
Teuvan kunta